

Γιώργος Βασσάλος

Τα ισχυρότερα όπλα που διαθέτουν το ιμπεριαλιστικό κέντρο της ΕΕ και η ντόπια αστική τάξη για να τσακίσουν το περήφανο ΌΧΙ στα μνημόνια του λαού είναι ο έλεγχος του τραπεζικού συστήματος και του νομίσματος. Η ΕΚΤ περιορίζει όλο και περισσότερο τη ρευστότητα των τραπεζών ελπίζοντας η παράλυση της καθημερινής ζωής και της οικονομικής δραστηριότητας να οδηγήσει το λαό και το πολυσυλλεκτικό κίνημα που πάλεψε για το ΌΧΙ να δεχτούν ένα νέο μνημόνιο.

Η μόνη περίπτωση που υπάρχει να αποκαταστήσει η ΕΚΤ τη ρευστότητα είναι να υπογραφεί και να περάσει από τη βουλή νέο μνημόνιο. Πιθανόν είναι να θελήσει να κάνει και αναδιάρθρωση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος με βάση τη νομοθεσία για την τραπεζική ένωση.

Ποια εναλλακτική υπάρχει σε αυτό τον ύστατο εκβιασμό ; Η άμεση πραγματική εθνικοποίηση του τραπεζικού συστήματος και ο δημοκρατικός έλεγχος πάνω σε αυτό είναι ο μόνος δρόμος προς την οικονομική ομαλοποίηση χωρίς νέο γύρο εξοντωτικής λιτότητας. Είναι ο μόνος δρόμος επίσης για να πάρουν οικονομική ανάσα από τα χρέη οι πολίτες και να αποκτήσει προοπτική βελτίωσης η ζωή τους.

Καμία επιχείρηση εθνικοποίησης των τραπεζών δεν μπορεί να νοηθεί με την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) να παραμένει υπό τον έλεγχο της ΕΚΤ και των μετόχων η ταυτότητα των οποίων είναι μυστική. Η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει σε Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) από τη στιγμή που ο οικονομικός στραγγαλισμός που επιχειρείται από την ΕΚΤ είναι περίπτωση εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης όπως ορίζει το Σύνταγμα. Η ΠΝΠ αυτή πρέπει να καθιερώνει τη δυνατότητα παύσης του διοικητή της ΤτΕ από την κυβέρνηση σε περίπτωση εσκεμμένης παραβίασης των καθηκόντων του. Πρέπει έτσι άμεσα να αντικατασταθεί ο Γιάννης Στουρνάρας χωρίς ανάμειξη της ΕΚΤ στην επιλογή του

αντικαταστάτη του. Πρέπει επίσης να αλλάξει ο κανονισμός της ΤτΕ ώστε να δημοσιοποιήσει άμεσα την πλήρη λίστα των μετοχών της αλλά και για να τεθεί το σύνολο του μετοχικού της κεφαλαίου υπό τον έλεγχο του κράτους. Η ΠΝΠ πρέπει να αφαιρεί τον πρακτικό έλεγχο της ΤτΕ από την ΕΚΤ εν αναμονή ολοκληρωμένου νομοσχεδίου που σίγουρα θα προκαλέσει μια μακρά πολιτικο-νομική διαμάχη με την ΕΕ.

Το δεύτερο βήμα πρέπει να είναι η άμεση αλλαγή του νόμου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ώστε το κράτος να αποκτήσει πλειοψηφικά δικαιώματα ψήφου στις τρεις συστημικές τράπεζες στις οποίες έχει την πλειοψηφία των μετοχών. Στις τράπεζες αυτές πρέπει άμεσα να αλλάξουν και οι διοικήσεις.

Οι τράπεζες αυτές θα πρέπει να αναδιαρθρωθούν ανεξάρτητα και έξω από τις διαδικασίες της ΕΕ, έτσι ώστε να ξανανοίξουν άμεσα χωρίς ημερήσια όρια ανάληψης που δημιουργούν πρόβλημα στην καθημερινότητα των πολιτών αλλά και με απόλυτη εγγύηση των καταθέσεων κάτω από 100 χιλιάδες ευρώ. Θα πρέπει άμεσα να γίνει έλεγχος στα βιβλία των τραπεζών και όλο το διαθέσιμο ρευστό να μπει σε κυκλοφορία.

Η ΤτΕ θα μπορούσε να κάνει χρήση της δυνατότητας που της δίνει ο κανονισμός του ELa ώστε να δανείσει στις τράπεζες μέχρι 2 δισ. Ευρώ. Κάπου εκεί τελειώνει και η δυνατότητα χρηματοδότησης των τραπεζών με Ευρώ. Και δεδομένου ότι η ΕΚΤ δεν πρόκειται να ξανανοίξει την κάνουλα εκτός αν υπάρξει δέσμευση συνέχισης των μνημονιακών πολιτικών, η ΤτΕ θα πρέπει κυρίως να εκδώσει νόμισμα με το οποίο να εγγυηθεί την καταβολή μισθών, συντάξεων και άλλων πληρωμών καθώς και τη ρευστότητα των εθνικοποιημένων τραπεζών. Η ισοτιμία του νέου νομίσματος θα πρέπει να οριστεί μονομερώς στο 1 προς 1 με το ευρώ. Τόσο τα δάνεια όσο και οι καταθέσεις θα μετατραπούν στο νέο νόμισμα.

Για ένα διάστημα δεν μπορεί παρά να έχουμε παράλληλη κυκλοφορία δύο νομισμάτων. Με ό,τι αποθέματα σκληρού νομίσματος έχουμε πρέπει να γίνουν εισαγωγές καυσίμων και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης. Άμεσα πρέπει να συναφθούν διεθνείς συμβάσεις ανταλλαγής προϊόντων και συναλλάγματος. Το σύστημα διπλού νομίσματος ίσως χρειαστεί να συνεχιστεί κι έπειτα από την έξοδο από το Ευρώ για ένα διάστημα με ένα νόμισμα (πχ. «Δραχμή 1») υποστηριζόμενο από αποθέματα συναλλάγματος ή χρυσού για διεθνείς και κάποιες εσωτερικές συναλλαγές κι ένα άλλο (πχ. «Δραχμή 2») για κάποιες άλλες εσωτερικές. Ίσως πάλι το ενδεχόμενο αυτό και να μπορεί να αποφευχθεί.

Από τη στιγμή που η ΕΚΤ μας έχει ήδη στην ουσία κόψει τη ρευστότητα κανένας λόγος δεν υπάρχει να πληρωθεί η δόση στην ΕΚΤ στις 20 Ιούλη. Με βάση το προκαταρκτικό πόρισμα

της Επιτροπής Αλήθειας της Βουλής για το Χρέος η κυβέρνηση πρέπει να καταγγείλει τις δανειακές συμβάσεις του 2010 και του 2012 και να τις φέρει ενώπιον του ΟΗΕ και διεθνών δικαστηρίων. Με το σταμάτημα εξυπηρέτησης του μέρους αυτού του χρέους θα απελευθερωθούν πάμπολλοι πόροι.

Παράλληλα με όλα αυτά, πρέπει θεσπιστεί έλεγχος στις τιμές καταναλωτή και νομοθεσία που να εγγυάται την αγοραστική δύναμη μισθωτών και συνταξιούχων, ώστε το κόστος της μετάβασης να μη μετακυλιστεί πάνω σε αυτούς. Χρειάζεται αύξηση του ελάχιστου μισθού, επαναφορά συλλογικών συμβάσεων και απαλλαγή από τα χρέη πολιτών και μικρών επιχειρήσεων προς τις εθνικοποιημένες πλέον τράπεζες.

Ένα άμεσο πρόγραμμα φορολόγησης του πλούτου και των μεγάλων εταιρειών μπορεί να συμβάλει σημαντικούς πόρους για την εκπόνηση ενός σχεδίου δημοσίων επενδύσεων μαζί με τις εθνικοποιημένες τράπεζες με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας αλλά και την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων. Η ανασυγκρότηση της βιομηχανικής και της γεωργικής παραγωγής πρέπει να είναι η προτεραιότητα.

Ο δρόμος αυτός θα είναι δύσκολος, όχι όμως περισσότερο δύσκολος από την εξευτελιστική συνέχεια των μνημονίων, και κυρίως θα είναι ένας δρόμος με ορίζοντα την καλυτέρευση της ζωής της συντριπτικής πλειοψηφίας των πολιτών σε συνθήκες οικονομικής δικαιοσύνης. Με την απαλλαγή από τις δαγκάνες των δανειστών, το σύνολο του προγράμματος της Θεσσαλονίκης που έχει καθαρή λαϊκή εντολή πρέπει να εφαρμοστεί άμεσα (εκτός των 10 δις. του ΤΧΣ που πλέον έχουν χαθεί με το τέλος του προγράμματος) και το λαϊκό κίνημα να μπει μπροστά για την εφαρμογή των πολύ πιο ριζοσπαστικών μέτρων που χρειάζονται για να ανατραπεί η κοινωνική καταστροφή και να γίνει ο εργαζόμενος λαός κύριος της μοίρας του

**Το κείμενο αποτελεί μέρος συλλογικής προσπάθειας που έγινε από τους Γιώργο Βασσάλο, Παναγιώτη Μαυροειδή, Μιχάλη Ρίζο και Νίκο Στραβελάκη, σε ότι αφορά τις δυνατότητες «Για ένα δρόμο εξόδου από ευρώ και ΕΕ». Τα κείμενα δημοσιεύτηκαν στο ΠΡΙΝ της 12/7/15*